

OFFICIAL SELECTION
UN CERTAIN REGARD
FESTIVAL DE CANNES

*Hlavy tvrdé
jako islandská zima*

Berani

film Grímura Hákonarsona

NETOP FILMS v koprodukcii s PROFILE PICTURES a v asociaci s FILM FARMS @ AEROPLAN FILMS urdíl film GRÍMUR HÁKONARSONA 'BERANI'
v hlavních rolích SIGURDUR SIGURJÓNSSON, THEODÓR JÚLIÚSSON, CHARLOTTE BÖVING, GUNNAR JÓNSSON, SVEINN ÓLAFUR GUNNARSSON, ÞORLEIFUR EINARSSON
& JÓN BENÓNÝSSON kostýmy MARGRÉT EINHARDÓTTIR & ÓLÓF BENEDIKTSDÓTTIR hudba KRISTJÁN JÚLLA KRISTJÁNSDÓTTIR výprava BJARNI MASSI zvuk HULDAR FREYR
ARNARSON & BJÖRN VIKTORSSON ředitelka ATLI ÓRVARSSON střih KRISTJÁN LOÐMEYJÓR kamera STURLA BRANDTH GRÖVLIŇN rybný produktant EVA SIGURDARDÓTTIR asistent
produkce ATLI ÓRVARSSON, MAGNÚS SKARPHÉDINSSON producent THOR SHELTONSSON, ALAN R. MILLIGAN, TOM KILSETH, ELIZA OCZKOWSKA & KLAUDIA SMIEJA
koprodukcce DITTE MILSTED & JACOB JÁRÉK produkce GRÍMAR JÓNSSON scénář a režie GRÍMUR HÁKONARSON

PRESSKIT

BERANI | Hrútar

Drama, Island 2015
93 min

Režie: Grímur Hákonarson

Střih: Kristján Loomford

Hudba: Atli Örvarsson

Hrají: Sigurður Sigurjónsson, Theodór Júlíusson, Charlotte Bøving a další...

Premiéra: 12. listopadu 2015

Distribuce ČR: Aerofilms, s.r.o.

Více informací o filmu: www.aerofilms.cz/berani

Trailer k filmu: <https://youtu.be/6-qKSPN2sUE>

PRESS KONTAKT:

Aerofilms | Radka Urbanová | radka.urbanova@aerofilms.cz | +420 774 483 165

Fotografie v tiskové kvalitě a další materiály ke stažení najdete na úložném systému aero.capsa.cz (přístupové údaje na vyžádání).

SYNOPSIS

Kiddi pije a rád střílí. Gummi nepije a nestřílí. Zarostlí jsou oba stejně. Kiddi a Gummi jsou bratři, kteří spolu už 40 let nepromluvili ani slovo, a jediné, co oba sdílejí, je láska k ovčím. Jednoho dne Gummi pojme podezření, že Kiddiho výstavní beran je nakažen smrtelnou klusavkou. Nad rodinným plemenem ovčím, životní pýchou obou bratrů, se začnou stahovat mračna. Film citlivě vypořádává bratrské pouto, které i po desetiletích vzájemných neshod zůstává silné. Nechybí mu nic, co mají fanoušci islandských filmů rádi: syrové prostředí, ironie a absurdní humor, umně vklíněný do žánru dramatu. Snímek absolventa FAMU Grímura Hákonarsona si z Cannes odnesl hlavní cenu sekce Un Certain Regard.

PROČ TENTO FILM

„Island aktuálně válí. Rádi na islandské filmy koukáme a čas od času máme pocit, že bychom některý z nich měli distribuovat. Po nějaké době je tady hned několik islandských filmů, které bodují na významných evropských festivalech. Věvodí jim Berani, kteří zvítězili v Cannes v sekci Un Certain Regard. Ten film nám navíc prodával náš polský kamarád Jan, pro kterého se Berani stali prvním a tolik potřebným hitem, který mu dopomůže posunout se dál v úsilí o vybudování silné středoevropské firmy obchodující s filmovými právy. Nevidím jediný důvod, proč by v listopadovém Česku neměl tento biják zahřát lidi v kinech stejně, jako se to povedlo v Cannes nebo na prosluněném karlovarském festivalu.“

Ivo Andrlé, Aerofilms

ŽIVOTOPIS REŽISÉRA

Islandský režisér Grímur Hákonarson, narozen roku 1977, absolvoval FAMU - Filmovou akademii filmových umění v Praze v roce 2004. Poprvé získal mezinárodní pozornost se svým absolventským filmem Slávek the Shit. Byl vybrán do sekce Cinéfondation na Filmovém festivalu v Cannes v roce 2005 a vyhrál 12 cen, mj. „Stříbrného Huga“ na Mezinárodním filmovém festivalu v Chicagu. Jeho další krátký film, Wrestling, který se poprvé promítal na filmovém festivalu v Locarnu v roce 2007, patří mezi nejúspěšnější islandské krátké filmy. Získal 25 festivalových ocenění z celého světa.

REŽISÉROVA FILMOGRAFIE

- 2015 - BERANI (RAMS, HRÚTAR) - celovečerní film
- 2013 - PRÁSK (BANG, HVELLUR) - dokument
- 2012 - ČISTÉ SRDCE (PURE HEART, HREINT HJARTA) - dokument
- 2010 - ŘÍŠE LÉTA (SOMMERLAND, SUMMARLANDID) - celovečerní film
- 2007 - WRESTLING (BREDRABYLTA) - krátký film
- 2005 - SLÁVEK THE SHIT - krátký film
- 2004 - HREGGVIDUROVA POSLEDNÍ SLOVA (LAST WORDS OF HREGGVIDUR) - krátký film
- 2002 - VARDI DOBÝVÁ EVROPU (VARDI GOES EUROPE) - dokument
- 2001 - VARDI VYRÁŽÍ NA CESTU (VARDI GOES ON TOUR) - dokument

ROZHOVOR S GRÍMUREM HÁKONARSONEM

Co vás inspirovalo k vyprávění příběhu o dvou vzájemně odcizených bratrech a jejich ovcích?

Film se z velké části zakládá na mých osobních zkušenostech s venkovy a kulturou venkova na Islandu. Oba moji rodiče vyrůstali na venkově a mě tam posílali téměř každé léto až do mých 17 let žít a pracovat. Díky tomu mám podle mě docela smysl pro příběhy, postavy a vizuální jazyk těchto islandských venkovských oblastí. Vždycky mě přitahovaly příběhy z venkova a BERANI nejsou prvním filmem, který jsem v tomto prostředí natočil.

Navíc můj otec pracoval pro ministerstvo zemědělství a díky němu jsem měl představu o tom, jak funguje byrokracie okolo farmaření a jak se zemědělství v průběhu let změnilo a vyvinulo. Jedna z nejtěžších věcí, se kterou se můj otec musel v profesním životě vypořádat, bylo rozhodování o tom, zda porazit či neporazit dobytek nakažený nemocí.

Na severu Islandu i v ostatních venkovských oblastech byl chov ovcí základem obživy i kultury místních obyvatel až do konce 20. století. Pro mnoho lidí byla a stále je tedy islandská ovce svatá: je symbolem hrdosti a „starých pořádků“, toho, jací lidé bývali. Ovce byly po staletí zásadní pro přežití na venkovských usedlostech, k této zemi neodmyslitelně patří a jsou úzce spjaté s islandským duchem. Naše země byla vystavěna na rybolovu a farmaření a v Bardardaluru, kde jsme Berany natáčeli, patří chov ovcí stále k hlavnímu zdroji obživy.

Ale nejde jen o jejich chov, na ovcích je něco zvláštního a většina farmářů, které znám, mají k ovcím mnohem silnější vztah než k ostatním domácím zvířatům. Farmáři, kteří chovají různá zvířata – krávy, ovce a koně, se obvykle nejvíce věnují ovcím. Díky krávám mají možná na stole chléb, ale jejich největší „hobby“ a vášně jsou obvykle právě ovce. Vztah mezi lidmi a ovcemi byl svým způsobem vždy velmi silný a tento fenomén mě zkrátka fascinoval. Chtěl jsem proto tento svět ve svém filmu zachytit. Lidé, kteří žijí sami uprostřed přírody se svými ovcemi, si k nim vypěstují hluboký vztah. V moderní společnosti je to už ojedinělý jev a lidé jako postavy z mého filmu, Gummi a Kiddi, pomalu vymírají. A podle mě je to škoda. Mám do jisté míry rád výstřednosti a zvláštnosti a byl bych rád, kdyby přežívaly i v moderní společnosti.

Gummi a Kiddi, hlavní postavy vašeho filmu, jsou chovatelé ovcí, sousedé, bratři, ale čtyřicet let spolu nepromluvili...

Konflikty mezi sousedy jsou na islandském venkově naprosto běžné. Sám znám mnoho případů, kdy se lidé žijící vedle sebe rozhádali, a po desetiletí spolu nepromluvili ani slovo. A často nakonec i zapomenou, proč se vlastně znepřátelili. Islandčané jsou svéhlaví a svébytní, chtějí stát na vlastních nohách a nedůvěřují čemukoli, co přichází z venku. Občas nad jejich projevy nezávislého uvažování zůstává rozum stát.

Důvody sporů bývají různé, ale nejčastěji se lidé pohádají kvůli půdě, dědictví nebo srdečním záležitostem. Je to tragédie, když lidé žijí na velmi odlehklých a izolovaných místech, jsou součástí úzkých komunit, a přesto se nedokáží bavit s nejbližším sousedem. A zároveň mi to přijde docela komické. Zním pár statkářů, starých mládenců, co žijí sami.

V rodinách zemědělců obvykle přebírají statek synové, a dcery se stěhují pryč. Synové jsou připoutáni k farmě a mají velmi omezené možnosti, jak si najít ženu či jakoukoli jinou společnost.

Dva bratři, kteří žijí v zapadlém údolí, ale nemluví spolu. Nemají s kým si popovídat, jen svá zvířata, ale pýcha ani jednomu z nich nedovolí ustoupit. To je dobré východisko pro tragikomický film nebo drama plné suchého islandského humoru a to je přesně ten druh příběhu, který mě osobně přitahuje.

Jak jste vyvažoval různé žánry, aby se vám povedlo zachytit humor i hlubokou lidskost v tak drsném prostředí?

Berani by se v mnoha ohledech dali považovat za velmi skandinávský film, vzhledem k tomu, že jsou směsicí dramatu a černého humoru. Já sám mám velmi suchý humor a určitě se to odráží i v mých filmech. Myslím, že Berani mohou být srovnáváni s některými současnými severskými filmy, třeba s Povědkami z kuchyně od Benta Hamera nebo s Albínem jménem Noi Daga Káriho, abych uvedl jen pár příkladů.

Ale i když lze na Berany pohlížet jako na suchou komedii, chtěl jsem vyprávět univerzálnější lidský příběh, který může oslovit každého.

S prvky thrilleru jsem původně nepočítal, ale protože hlavní postavy i jejich životní styl jsou v takovém ohrožení, diváci je tam cítí. Když jsem rozpracovával scénář, opatrně jsem do něj vnášel napětí, ale jen proto, že jsem měl dojem, že tak bude film zajímavější.

Jak jste si vybral nezapomenutelné představitele hlavních postav a jak se vám s nimi a se všemi těmi berany a ovci na filmu pracovalo?

Chtěl jsem tam mít herce, ke kterým by si diváci mohli vytvořit vztah a vcítit se do nich. A Sigurd a Theodór patří mezi nejuznávanější islandské herce. Aby byly postavy uvěřitelné a na plátně skutečně ožily, kladl jsem velký důraz na to, aby herci pochopili duši sedláků. Gummi a Kiddi představují jisté archetypy a bylo proto důležité, aby se s nimi jejich představitelé doopravdy setkali. Seznámili se proto s chovem ovcí prostřednictvím teoretického studia i díky osobním zkušenostem přímo v terénu. Taky jsem jim připravil detailní příběh, který se za filmem skrývá, aby si jej mohli pořádně prostudovat a zakomponovat do svých rolí. Ve filmu není příliš dialogů, bylo tedy nutné, aby byly hlavní postavy silné a zajímavé osobnosti, a herci to museli umět ztvárnit velmi fyzickým a intuitivním způsobem.

Několik dní jsme měli „období zkoušení s ovci“, kdy jsme zkoušeli jen scény s ovci.

Vydrbali jsme berana a vůbec. Sigurður Sigurjonsson pracoval jako mladý na statku, takže mu život sedláků nebyl neznámý. Theodór Júlíusson měl také pár zkušeností, ale oba dva žili ve městě většinu svého dospělého života a potřebovali trochu potrénovat. Výběr ovcí do filmu bylo také docela dobrodružství a chtělo to jisté přípravy a předvídavost. Casting na ovce patří k mým nejmilejším vzpomínkám z přípravné fáze.

Ukázalo se, že nátura ovcí se statek od statku dost liší. Na jednom z nich nebyly ovce vůbec krotké a utíkaly od nás, jakmile jsme se k nim přiblížili. Po dlouhém pátrání jsme skončili na statku Halldórsstaðir, kde se farmářka Begga o své ovce stará s láskou a péčí. Tamní berani šli rovnou k nám, hned do nás začali ždúchat, jako by si říkali o podrbání za ušima. Skvěle se s nimi pracovalo. Dokonce lépe než s herci. Ovce trénoval Magnus Skarphéðinsson, sedlák z Bardardaluru, a odvedl skvělou práci.

Kdyby se někdy měly rozdávat ceny zvířecím hercům, naše ovce by si je zasloužily ze všech nejvíc a určitě by si pár sošek domů odnesly.

ZE ZAHRANIČNÍCH OHLASŮ

„V tomto příběhu o ovčích a lidech odkrývá Grímur Hákonarson okamžiky úžasně ironické komedie. Jak se perfektně propracovaný Hákonarsonův film odvíjí, opakující se obrazy kontrastují a výstižně podtrhují poselství filmu. Ovčín překypující bečícími zvířaty se později zaplní zdechlinami; to, jak Gummi sbírá Kiddiho zmrzlé tělo po opileckém flámu, tragicky rezonuje se závěrem filmu. Přestože některé scény jsou srdcervoucí, Hákonarsonovi se podařilo po celou dobu udržet uctivý a zdrženlivý tón.“

VARIETY / Alissa Simon

„Gummiho plán jak zachránit své stádo ovcí nese prvky Ealing komedie, ale z filmu na nás prostřednictvím vizuálních gagů a celkovým vyzněním dýchá spíše mix suchého humoru a velké citlivosti typické pro Kaurismakiho nebo Benta Hamera.“

SCREENDAILY / Allan Hunter

„Úžasný příběh o dvou mužích tvrdohlavějších než jejich berani ve filmu, který zasáhne spíš naše srdce než hlavu.“

FLIX / Yorgos Krassakopoulos

„Výjimečné dílo, které obratně manévruje emočními vrcholy i propady na cestě k uměleckému, ale zároveň naprosto přístupnému filmu. Herecké výkony jsou surové a přitom uvěřitelné, příběh je jedinečný a zároveň připomíná pravěké podobenství. Film je místy jemný, místy brutální, ale nikdy nesklouzne k nudě, jak se to často stává ve snímcích, které příliš ulpívají na zachycení krajiny, místo aby vyprávěli skutečný, vypointovaný příběh.“

TWITCH FILM / Jason Gorber